

MINISTERUL FINANTELOR

OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE

ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

Str. Gen. Ion Florescu nr. 1, sector 3, București

Telefon: 021.315.52.80, Fax: 021.315.52.27

Email: onpcsb@onpcsb.ro, Web: www.onpcsb.ro

STRATEGIA OPERAȚIONALĂ A OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

2021-2026

CUPRINS

1. INTRODUCERE -----	2
1.1. CADRUL LEGAL NAȚIONAL -----	3
1.2. CADRUL LEGAL INTERNAȚIONAL -----	4
1.3. VALORI ȘI PRINCIPII ALE OFICIULUI -----	5
2. OBIECTIVELE STRATEGICE ALE OFICIULUI -----	7
2.1. REALIZAREA EVALUĂRII NAȚIONALE A RISCURILOR -----	7
2.2. RECALIBRAREA RESURSELOR OFICIULUI -----	9
2.3. IMPLEMENTAREA SISTEMULUI INFORMATIC INTEGRAT -----	10
2.4. ÎNCHIDEREA RUNDEI A 4-A DE EVALUARE MONEYVAL ȘI TRECEREA ÎN RUNDA A 5-A -----	12
2.5. ARMONIZAREA LEGISLAȚIEI NAȚIONALE CU CEA INTERNAȚIONALĂ DIN PERSPECTIVA LANSĂRII NOULUI PACHET LEGISLATIV AML -----	13
3. IMPLICAȚIILE IMPLEMENTĂRII OBIECTIVELOR OFICIULUI-----	14
4. IMPLEMENTAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI OFICIULUI--	15

CAPITOLUL 1 – INTRODUCERE

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și-a început activitatea încă din anul 1999 și funcționează ca organ de specialitate cu personalitate juridică, independent și autonom din punct de vedere operațional și funcțional, în subordinea Ministerului Finanțelor din anul 2019, ca efect al adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2019.

Oficiul este Unitatea de Informații Financiare a României (FIU) de tip administrativ, având, în conformitate cu dispozițiile art. 1 din *Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, cu modificările și completările ulterioare, atribuții exprese de coordonare a *Sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului*.

Independența operațională și funcțională a instituției reprezintă condiția sine qua non a îndeplinirii obiectului de activitate al instituției la standardele impuse de normativele unionale.

În conformitate cu prevederile art. 39 alin. (2) din *Legea nr. 129/2019*, cu modificările și completările ulterioare, Oficiul are ca obiect de activitate primirea, analizarea, prelucrarea și diseminarea informațiilor cu caracter financiar, supravegherea și controlul, conform legii, al entităților raportoare, în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

Activitățile de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului rămân o prioritate înaltă pentru Uniunea Europeană și pentru România, ca stat membru UE, reprezentând o provocare majoră pentru factorii de răspundere de la nivelul tuturor instituțiilor implicate în această luptă și necesită o cooperare instituțională adecvată și o îmbunătățire continuă a dialogului între sectorul public și cel privat.

La nivel internațional, FIU România este membră a Rețelei FIU.NET, a Grupului EGMONT, precum și a comitetului MONEYVAL din cadrul Consiliului Europei.

Rețeaua computerizată FIU.NET a fost creată cu sprijinul Comisiei Europene în scopul realizării schimbului de informații securizat între Unitățile de Informații Financiare (FIU) din Statele Membre ale Uniunii Europene, având ca obiective principale lupta împotriva criminalității organizate și stoparea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului.

FIU.NET reprezintă un canal de comunicare securizat, descentralizat, realizat în baza Acordului de Subvenție finanțat în anul 2003 de către Comisia Europeană și acordat Ministerului Justiției din Olanda, în cadrul Proiectului Phare Regional 2003-2005.

Unitatea de Informații Financiare din România – Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a devenit membru al Rețelei FIU.NET în anul 2004.

Grupul Egmont este o organizație internațională a Unităților de Informații Financiare, creată în anul 1995, care asigură cadrul de eficientizare a cooperării privind schimbul de informații, instruire, schimb de experiență și de know-how în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Grupul Egmont este o organizație profesională internațională complexă, constituită din Unitățile de Informații Financiare din peste 165 de state. Acțiunile Grupului Egmont au ca obiectiv îmbunătățirea sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului (CSB/CFT) la nivel mondial.

Oficiul – FIU România este membru al Grupului Egmont din luna mai 2000, iar conducerea Oficiului a semnat Declarațiile de reiterare a angajamentului FIU România de a activa în continuare, ca membru al Grupului Egmont, în 2008 și în 2013, date la care au fost actualizate documentele constitutive ale acestei organizații.

Având în vedere rolul deținut de Unitățile de Informații Financiare în activitățile derulate de Comitetul Moneyval, organism care verifică conformitatea statelor membre cu standardele internaționale în domeniul CSB/CFT, ONPCSB activează în cadrul MONEYVAL, atât prin contribuțiile sale în cadrul reuniunilor plenare, cât și prin participarea experților români propuși ca evaluatori în cadrul unor misiuni de evaluare, sau prin participarea la diverse grupuri de lucru.

Romania a devenit membru al Comitetului Moneyval din cadrul Consiliului Europei în anul 1999, în urma adoptării primului act normativ în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, Legea nr. 21/1999, prin care a fost înființat Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

Prezenta strategie operațională stabilește OBIECTIVELE strategice pe care Oficiul urmărește să le materializeze în intervalul 2021-2026 pentru a-și îndeplini cât mai eficient misiunea legală.

1.1. CADRUL LEGAL NAȚIONAL

În decurs de 22 de ani, România a elaborat un cadru de reglementare solid pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, având la bază necesitatea de a proteja sistemul financiar și de a sprijini eforturile depuse la nivel național sau internațional, de combatere a crimei organizate.

Acte normative importante în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor:

- Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 491/2021 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor;
- Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale;
- Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României;
- Ordonanța Guvernului nr. 9/2021 privind stabilirea unor măsuri de facilitare a utilizării informațiilor financiare și a analizelor financiare în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni.

Modificările substanțiale aduse legislației cadru în cursul anului 2019 au fost determinate de necesitatea transunerii în dreptul intern a noului cadru de reglementare adoptat la nivelul Uniunii Europene și a impus, pe cale de consecință, **modificarea reglementărilor subsecvente și dispunerea de măsuri instituționale necesare pentru organizarea aplicării corespunzătoare a noilor prevederi.**

Prin urmare, în perioada 2019 - 2021 **la nivelul FIU Romania** au fost adoptate o serie de **reglementări** (legislație secundară) menite să asigure organizarea executării Legii 129/2019, dintre care reținem :

➤ Ordinul Președintelui Oficiului nr. 102/22.01.2020 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr.129/2019, pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, publicat în Monitorul Oficial nr. 75/03.02.2020;

➤ Ordinul Președintelui Oficiului nr.215/04.12.2020 pentru stabilirea reprezentantului FIU România în Steering Committee la nivelul Proiectului "Money Laundering and Terrorism Financing Risks Compliance Implementing a National Mechanism

to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania” - REFORM/IM/2020/005 implementat în cadrul Programului de Sprijin pentru Reforme Structurale 2017-2020 al Comisiei Europene, și pentru desemnarea coordonatorului pentru comunicare cu Consiliul European și constituirea Echipei de Analiză și Coordonare a proiectului, inclusiv secretariatul tehnic pentru suport și comunicare cu partenerii FIU România în cadrul proiectului, dar și cu autoritățile naționale implicate (Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiției, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații, Inspectoratul General al Poliției Române);

➤ Ordinul președintelui Oficiului nr. 217/04.12.2020 privind desemnarea responsabilului cu monitorizarea implementării NRA și stadiul raportării privind rezultatele înregistrate conform calendarului de activități stabilit în proiect de Consiliul European .

➤ Ordinul președintelui ONPCSB nr. 37/2021 privind aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor – care a abrogat Ordinul Președintelui Oficiului nr. 102/22.01.2020;

➤ Ordinul președintelui ONPCSB nr.6/11.01.2021 pentru aprobarea procedurii privind furnizarea de feedback ca urmare a rapoartelor de tranzacții suspecte primite de la entitățile raportoare;

➤ Ordinul președintelui ONPCSB nr.13/21.01.2021 privind aprobarea formatului de colectare a datelor statistice în aplicarea prevederilor art.1 alin.10 din Legea nr.129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;

➤ Ordinul președintelui ONPCSB nr. 14/2021 pentru aprobarea formei și conținutului rapoartelor prevăzute la art. 6 și 7 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și a metodologiei de transmitere a acestora;

➤ Ordinul președintelui ONPCSB nr. 47/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind înregistrarea entității raportoare în evidențele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor;

➤ Ordinul președintelui ONPCSB nr. 79/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind transmiterea informațiilor către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor;

➤ Ordinul președintelui ONPCSB nr. 380/2021 privind informarea Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor de către entitățile raportoare cu privire la neconcordanțele referitoare la beneficiarii reali, în temeiul art. 19 alin. (7¹) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

1.2. CADRUL LEGAL INTERNAȚIONAL

Directiva (UE) 849/2015 (AMLD IV) privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei – reprezintă răspunsul adoptat la nivel unional la amenințările la adresa integrității sistemelor financiare, determinat de faptul ca spălarea banilor și finanțarea terorismului se produc deseori în context internațional.

În acest sens, s-a constatat ca măsurile adoptate numai la nivel național sau chiar la nivelul Uniunii, fără coordonarea și cooperarea internațională, au demonstrat în timp o limitare a efectelor scontate. Prin urmare, Directiva a IV-a a avut ca principal obiectiv realizarea compatibilizării măsurilor adoptate de Uniune în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, cu alte acțiuni întreprinse în forurile internaționale.

Astfel, în scopul consolidării eficacității luptei împotriva spălării banilor și finanțării terorismului, Directiva (UE) 849/2015 a urmărit alinierea cu standardele internaționale în materie de combatere a spălării de bani, a finanțării terorismului și a proliferării armelor de distrugere în masă, adoptate de GAFI în februarie 2012.

Directiva (UE) 843/2018 (AMLD V) Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE - Noua directivă stabilește o serie de măsuri menite să combată în mod mai eficient finanțarea terorismului și să asigure mai multă transparență în tranzacțiile financiare, fiind prezentată de Comisia Europeană în iulie 2016, în urma atacurilor teroriste și a dezvăluirilor din dosarul „Panama Papers”, ca masura din Planul de acțiune al Comisiei Europene din februarie 2016 vizând consolidarea combaterii finanțării terorismului.

Cea de-a 5-a Directivă privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului a avut ca scop instituirea unor garanții pentru tranzacțiile financiare către și dinspre țări terțe cu un grad ridicat de risc, facilitarea accesului unităților de informații financiare la informații, inclusiv la registrele centralizate de conturi bancare, respectiv crearea registrelor centralizate de conturi bancare și de plăți sau a sistemelor centrale de extragere a datelor în toate statele membre.

România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, a transpus în anul 2019 Directiva (UE) 849/2015 (AMLD IV), iar în anul 2020 Directiva (UE) 843/2018 (AMLD V) pentru modificarea și completarea celei de-a IV-a Directive AML, FIU România fiind coordonatorul tehnic al procesului de transpunere și notificare a actelor normative Comisiei Europene.

1.3. VALORI ȘI PRINCIPII ALE OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

Strategia Operațională a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor pentru perioada 2021-2026 păstrează premisa asumării următoarelor valori și principii fundamentale care însumate determina profilul instituțional și subsecvent profilul profesional al fiecărui angajat:

➤ VALORI

1. Integritatea morală

O cultură organizațională bazată pe valori pune accentul nu pe o respectare mecanică a unor reguli, ci pe discernământ, pe orientarea morală și pe modele de comportament. Ca atare, conducerii instituției îi revine sarcina să asigure personalului Oficiului un management moral, să ghideze comportamentul etic și profesional al personalului Oficiului și să contribuie la crearea unei culturi organizaționale a integrității la nivelul acestuia, precum și a unui climat care să determine personalul să acționeze cu încredere reciprocă și profesionalism în interesul cetățeanului.

2. Responsabilitatea

Personalul Oficiului trebuie să se asigure că, prin modul în care îndeplinesc atribuțiile de serviciu sau desfășoară orice altă activitate profesională colaterală, respectă interesul public, interesele legitime și drepturile cetățenilor și nu afectează demnitatea și integritatea acestora.

3. Eficiența

Implică atragerea, selecția și crearea în cadrul Oficiului a unui corp de personal specializat, care să exercite funcții specifice, să aplice metode, tehnici și abordări moderne de management, care să conducă la obținerea performanței în cadrul Oficiului, răspunzând astfel așteptărilor celorlalte instituții partenere ale acestuia.

4. Caracterul și profesionalismul

Condiția intrinsecă a reușitei în profesie este **profesionalismul**. Fiecare angajat al Oficiului, specializat într-un anumit domeniu, participă la crearea profesiei pe care o exercită prin aplicarea propriilor procedee, a modurilor de acțiune, a tacticii și a strategiei sale, aducând, totodată, aportul său în atitudinile grupului profesional căruia îi aparține. **Caracterul, fiind o combinație de trăsături de personalitate care determină comportamentul, dezvoltă câteva caracteristici care trebuie urmate de personalul Oficiului pentru a obține rezultate profesionale deosebite și o carieră de succes, și anume: atitudinea față de ceilalți, atitudinea față de sine, atitudinea față de valorile materiale și nu în ultimul rând, atitudinea față de muncă.**

➤ PRINCIPII ALE OFICIULUI

Fiecare măsură luată la nivelul Oficiului se subsumează următoarelor principii, a căror respectare este esențială pentru realizarea unei activități eficiente

1. Principiul independenței operaționale și funcționale garantează îndeplinirea obiectului de activitate al instituției la standardele impuse de normativele unionale

2. Principiul statului de drept în baza căruia este consacrată supremația legii, toți cetățenii fiind egali în fața acesteia. Personalul Oficiului are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea autorităților și instituțiilor publice.

3. Principiul calității și eficientizarea procesului de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului - prin asigurarea că informațiile relevante din sectorul financiar și non-financiar sunt prelucrate cu luarea în considerare a nevoilor beneficiarilor și sunt livrate acestora, în timp util, pentru aplicarea corespunzătoare a legii. În același timp, este nevoie de o evaluare continuă a activității Oficiului, atât din punctul de vedere al rezultatelor concrete, cât și din punctul de vedere al managementului operațional.

4. Principiul cooperării - reprezintă principiul care stă la baza procesului managerial desfășurat de către fiecare instituție a statului, în baza căruia toate instituțiile implicate în prevenirea și combaterea corupției trebuie să coopereze îndeaproape, asigurând o concepție unitară asupra obiectivelor ce trebuie îndeplinite și a măsurilor ce urmează a fi luate. Fiind poziționat la intersecția dintre sectorul financiar, autorități de reglementare și supraveghere, autorități de aplicare a legii și autorități echivalente străine, pentru Oficiu este extrem de importantă maximizarea colaborării cu toate autoritățile cu responsabilități în domeniul prevenirii și combaterii criminalității economico-financiare, în scopul alocării cât mai eficiente a resurselor la nivel de sistem și al creșterii rezultatelor pozitive.

5. Principiul profesionalismului - Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor trebuie să genereze valoare adăugată prin procese suplă, analize profesioniste și schimb corespunzător de informații astfel încât să sprijine sectorul financiar, autoritățile de aplicare a legii, de control financiar- fiscal și autoritățile de reglementare și supraveghere, în adoptarea

unor decizii justificate, conform legii. Personalul Oficiului are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate.

6. Principiul perspectivei internaționale – potrivit căruia angajații Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor au obligația să promoveze o imagine favorabilă țării în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și al altor activități cu caracter internațional la care participă.

CAPITOLUL 2 – OBIECTIVELE STRATEGICE ALE OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

Strategia operațională a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor pentru intervalul 2021-2026 vizează cinci obiective strategice pe care instituția urmărește să le materializeze pentru a-și îndeplini misiunea de protejare a integrității, stabilității și reputației sistemului financiar, precum și de asigurare a securității cetățenilor români și europeni, prin coordonarea componentei de intelligence a sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Acestea sunt:

1. REALIZAREA EVALUĂRII NAȚIONALE A RISCURILOR;
2. RECALIBRAREA RESURSELOR OFICIULUI;
3. IMPLEMENTAREA SISTEMULUI INFORMATIC INTEGRAT;
4. ÎNCHIDEREA RUNDEI A 4-A DE EVALUARE MONEYVAL ȘI PARCURGAREA RUNDEI A 5-A;
5. ARMONIZAREA LEGISLAȚIEI NAȚIONALE CU CEA INTERNAȚIONALĂ, DIN PERSPECTIVA LANSĂRII NOULUI PACHET LEGISLATIV AML

Prin realizarea acestor obiective, se urmărește îndeplinirea obiectului de activitate al Oficiului, prin sprijinirea informațională a autorităților de aplicare a legii, a autorităților de control financiar-fiscal și a autorităților de reglementare și supraveghere, precum și realizarea schimbului de informații cu parteneri externi la standardele impuse la nivel internațional și îmbunătățirea procesului de creare de noi resurse informaționale destinate prevenirii și detectării formelor de criminalitate economico – financiară privind spălarea banilor și finanțarea terorismului, prin furnizarea de intelligence financiar de calitate.

2.1. REALIZAREA EVALUĂRII NAȚIONALE A RISCURILOR

Necesitatea elaborării acestei Evaluări a fost semnalată încă din anul 2014, fiind, ulterior, reiterată cu ocazia diverselor evaluări internaționale la care România este supusă.

Pentru a răspunde acestor exigențe, în luna septembrie 2019 Oficiul, alături de Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară și-au exprimat acordul pentru a depune, prin Secretariatul General al Guvernului, o solicitare către Comisia Europeană pentru obținerea unei finanțări din Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale 2017-2020 al Comisiei Europene și implementat cu sprijinul Consiliului Europei, pentru care a fost depus proiectul "Money Laundering and Terrorism Financing Risks Compliance: Implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania".

În data de 15 iulie 2020 a avut loc Prima întâlnire a Comitetului de conducere (Steering Committee), fapt ce a marcat debutul efectiv al proiectului "Money Laundering and Terrorism Financing Risks Compliance: Implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania".

Implementarea acestui proiect va asigura conformitatea cu criteriile impuse de Recomandarea 1 a Grupului de Acțiune Financiară Internațională (F.A.T.F.), precum și îndeplinirea obligațiilor legale impuse prin Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, notificată de România Comisiei Europene ca normă națională de transpunere a Directivei (UE) 2015/849 (AMLD4).

Proiectul "Money Laundering and Terrorism Financing Risks Compliance: Implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania" reprezintă un proces cuprinzător de obținere și de analiză a datelor, rezultatele așteptate fiind identificarea, analizarea și înțelegerea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului ca prim pas în atenuarea lor.

Scopul fundamental al proiectului este ca autoritățile române să identifice în mod realist riscurile și să ia măsurile necesare pentru reducerea acestora, prin alocarea de resurse eficiente financiare, tehnice și umane.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

Proiectul "Money Laundering and Terrorism Financing Risks Compliance: Implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania" presupune parcurgerea a două etape principale care definesc direcțiile de acțiune menite să asigure îndeplinirea obiectivului:

➤ prima etapă care se află în plină desfășurare în prezent, anume: colectarea datelor, identificarea, analizarea și înțelegerea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului și elaborarea Raportului Evaluării Naționale a Riscului;

➤ cea de-a doua etapă: în baza concluziilor rezultate în urma Raportului Evaluării Naționale, elaborarea Planului de Acțiune ce va cuprinde măsurile ce se impun pentru atenuarea/reducerea riscurilor în domeniile identificate și implementarea acestuia;

➤ transmiterea spre adoptare de către Guvernul României a proiectului de *Hotărâre privind constituirea Consiliului inter-instituțional pentru coordonarea evaluării naționale a riscurilor în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului*, inițiat de Oficiu și transmis Ministerului Finanțelor pentru însușire, act normativ ce are ca scop instituționalizarea un mecanism național de coordonare a domeniului luptei împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului și de realizare a evaluărilor naționale de risc, prin înființarea Consiliului.

REZULTATE AȘTEPTATE

Prin atingerea acestui obiectiv, România va putea fi conștientă de riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului (amenințări și vulnerabilități) și își va putea îmbunătăți regimul său de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, prin urmărirea și împlinirea următoarelor obiective specifice:

➤ prioritizarea activităților de atenuare a riscurilor;

➤ luarea de decizii justificate cu privire la limitarea acoperirii sectoarelor și produselor cu grad scăzut de risc din punctul de vedere al prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;

➤ realocarea resurselor pentru a se adresa domeniilor identificate ca prioritare;

➤ elaborarea și comunicarea către Comisia Europeană a răspunsului național la riscurile identificate cu ocazia NRA, respectiv a Planului de acțiune întocmit pentru atenuarea riscurilor identificate;

➤ elaborarea, în colaborare cu celelalte autorități naționale componente ale Sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, a **Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului**.

➤ crearea cadrului legal, operațional și funcțional adaptat la riscurile identificate, inclusiv alocarea resurselor necesare gestionării riscurilor identificate;

➤ înființarea unei structuri reprezentative la nivel național care să coordoneze domeniul luptei împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului și evaluările naționale de risc, prin înființarea *Consiliului inter-instituțional pentru coordonarea evaluării naționale a riscurilor în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului*.

2.2. RECALIBRAREA RESURSELOR OFICIULUI

Un alt obiectiv strategic operațional al Oficiului pentru perioada 2021-2026, aflat în relație de interdependență cu obiectivul enunțat anterior, se referă la asigurarea resurselor necesare îndeplinirii la standardele internaționale a obiectului de activitate instituțional.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

Dimensionarea bugetului instituției se va fundamenta în perioada 2021-2026 ținând cont de riscurile identificate de NRA, de standardele impuse la nivel internațional pentru funcționarea unui FIU, de atribuțiile instituției de sprijin informativ specific al autorităților și instituțiilor naționale în susținerea efortului comun de combatere a criminalității.

REZULTATE AȘTEPTATE

➤ Asigurarea necesităților instituției privind resursa umană;

➤ Asigurarea pregătirii profesionale continue a angajaților;

➤ Asigurarea participării *la activitățile organismelor internaționale în domeniul la care FIU România este membru*: întâlnirile Grupului de Experți privind Spălarea Banilor și Finanțarea Terorismului (EGMLTF), Platformei UE – FIUs, Grupului Egmont (Sesiunea Plenară - Reuniunea Șefilor FIU și Întâlnirile Grupurilor de Lucru ale Egmont), activitățile în cadrul Rețelei FIU.NET, MONEYVAL/FATF - reuniuni plenare, sesiuni instruire pentru evaluatori, întâlniri anuale pe tipologii – Moneyval/FATF/Egmont, întâlnire CoE, reuniuni la nivelul evaluatorilor Moneyval, participarea la plenare Moneyval;

➤ *Participarea reprezentanților Oficiului la grupurile de lucru organizate atât pe linia implementării Convenției Consiliului European privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infrațiunii și Finanțarea Terorismului (CETS nr. 198), ratificată de România prin Legea nr. 420/2006 pentru ratificarea Convenției Consiliului European privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infrațiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005, cât și în domeniul combaterii finanțării terorismului (ex.: Reuniunea informală a experților privind blocarea fondurilor persoanelor și entităților suspectate de activități teroriste, Conferința Părților la Convenția Consiliului European privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor*

Infracțiunii și Finanțarea Terorismului (CETS nr. 198), Grupurile de lucru privind combaterea finanțării terorismului UE-SUA, OSCE, UNODC, ACAMS etc);

- Identificarea unui sediu adecvat necesităților funcționale ale Oficiului;
- Asigurarea tuturor nevoilor logistice ale instituției.

2.3. IMPLEMENTAREA SISTEMULUI INFORMATIC INTEGRAT

Având în vedere caracterul transfrontalier intrinsec fenomenului infracțional în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului, precum și necesitatea de a asigura interoperabilitatea FIU Romania cu partenerii externi la standardele impuse la nivel internațional, Oficiul își propune ca obiectiv strategic implementarea unui sistem informatic integrat pentru managementul activităților, resurselor și informațiilor, bazat pe software și aplicații informatice, prin intermediul căruia să se asigure fluidizarea circuitului informațional, interoperabilitatea și îmbunătățirea cooperării interinstituționale, gestionarea resurselor și îmbunătățirea managementului Oficiului, concomitent cu creșterea calității, eficienței și eficacității activităților acestuia, consolidarea securității naționale și oferirea de soluții la necesitățile identificabile la nivelul autorităților partenere.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

➤ Finalizarea procedurii de achiziție publică a sistemului informatic integrat Contractul care urmează a fi atribuit are ca obiect furnizarea și implementarea „la cheie” a unui Sistem Informatic Integrat de Analiză a Informațiilor în cadrul ONPCSB, care presupune:

- servicii pentru implementarea sistemului (servicii de analiză a cerințelor, servicii de proiectare, implementare și testare a sistemului, servicii de instruire a utilizatorilor și administratorilor soluțiilor informatice implementate), precum și pentru garanția și suportul acestuia, în conformitate cu cerințele caietului de sarcini;
- pachet licențe pentru software, în conformitate cu cerințele caietului de sarcini (licențe aplicație software pentru platforma de analiza și raportare, licențe sistem de management al documentelor, licențe aplicație software portal web, licențe componenta de management al utilizatorilor și securizare a accesului, licențe componenta de monitorizare a evenimentelor de securitate, licențe componenta de prevenire a pierderilor de date, licențe soluție de virtualizare, licențe soluție de backup și restaurare, licențe soluție de administrare a platformei de procesare și stocare);
- echipamente necesare sistemului, în conformitate cu cerințele caietului de sarcini (structura fizica suport pentru echipamente, sistem alimentare și disponibilitate operațională, sistem de procesare a datelor, sistem de stocare, sistem de interconectare, firewall, firewall aplicații web, scanner).

➤ Implementarea unui sistem informatic integrat modern, specific Oficiului, bazat pe tehnologii moderne pentru optimizarea proceselor de preluare, analiză și diseminare a informațiilor utilizate de analiștii financiari în conformitate cu cerințele Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, cu modificările și completările ulterioare;

- Dezvoltarea competențelor angajaților Oficiului pentru utilizarea soluțiilor informatice implementate;
- Realizarea interoperabilității noului sistem informatic cu bazele de date necesare desfășurării activității, cu partenerii externi sau interni etc.

REZULTATE AȘTEPTATE

Rezultatul general al obiectivului constă în consolidarea capacității Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, prin optimizarea proceselor de preluare, analiză și diseminare a informațiilor pe baza implementării unui sistem informatic integrat, bazat pe tehnologii moderne, adecvat și adaptat modificărilor legislative și aspectelor transfrontaliere tot mai pregnante privind schimbul de informații, prin obținerea următoarelor rezultate:

- Modernizarea mecanismelor de colectare a datelor de la entitățile raportoare;
 - Automatizarea preluării datelor din rapoartele de tranzacții suspecte primite de la entitățile raportoare;
 - La extragerea automatizată a datelor din alte surse să fie permisă reluarea procesului și îmbogățirea setului de date în cazul apariției unor informații noi;
 - Eliminarea operațiunilor manuale necesare prelucrării rapoartelor RTN și RTE preluate zilnic de la entitățile raportoare;
 - Evaluarea automată a tranzacțiilor financiare raportate în vederea identificării suspiciunilor de spălare de bani și finanțarea terorismului, în conformitate cu scenariile/regulile de detecție definite;
 - Gestiunea electronică a rapoartelor de tranzacții suspecte;
 - Generarea alertelor pe baza scenariilor de detecție bazate pe reguli privind indicatorii de risc, precum și implementarea unui sistem de scoring al priorității pe baza unui punctaj acordat regulilor/criteriilor de risc din scenariile de detecție;
 - Generarea automată a cazurilor pe baza alertelor și alocarea automată a acestora în baza unui set de reguli configurate în vederea prelucrării pe fluxuri de lucru specifice proceselor de analiză/investigație;
 - Asigurarea analiștilor cu instrumente moderne pentru efectuarea de analize în toate sursele de date, prin utilizarea de algoritmi avansați de căutare (inclusiv în date nestructurate și surse deschise), cu reprezentarea grafică a diagramelor de rețea care să asigure afișarea entităților și a fluxurilor financiare, inclusiv cu informații geospațiale (suprapuse pe o hartă), instrumente de dată mining ;
 - Gestiunea electronică a proceselor de control și supraveghere a entităților raportoare;
- Optimizarea proceselor de lucru în cadrul acestui proiect va urmări respectarea următoarelor principii cheie:
- Reducerea timpului de procesare a informațiilor – eliminarea hârtiilor din circuitul intern al informațiilor;
 - Digital în mod implicit: fluxuri de lucru care sunt simplu de utilizat de către toată lumea și se bazează pe tehnologii digitale;

- Abordare focalizată pe analiza informațiilor: implementarea unor fluxuri de lucru care să deservească nevoile analiștilor și care să minimizeze operațiunile manuale și/sau birocratice;
- Simplificarea procedurilor: eliminarea activităților care nu au valoare adăugată;
- O singură dată: informațiile deja preluate în sistemul informatic să fie disponibile și altor utilizatori pe baza unui set de reguli configurate.

2.4. ÎNCHIDEREA RUNDEI A 4-A DE EVALUARE MONEYVAL ȘI PARCURGEREA RUNDEI A 5-A

În anul 2020, în cadrul celei de-a 60-a Reuniuni Plenare, Moneyval a invitat România să transmită informații referitoare la statutul FIU România, deoarece măsurile legislative adoptate nu permiteau o evaluare concretă a conformității, lipsind, la acel moment, aprobarea unui **act de organizare și funcționare a instituției care să ofere partenerilor internaționali garanția independenței operaționale și funcționale a Oficiului.**

Prin eforturile conjugate ale Oficiului și Ministerului Finanțelor, în anul 2021 a fost promovată și supusă adoptării Guvernului *Hotărârea nr. 491 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*, act normativ ce reprezintă condiția sine qua non pentru închiderea Rundei a IV-a de evaluare Moneyval.

Regulamentul aprobat de Guvernul României, în anul 2021, concretizează angajamentele de politică externă asumate de România față de partenerii internaționali, în sensul că statuează fără echivoc autonomia operațională și funcțională a instituției, prin faptul că Executivul Român a hotărât ca atribuțiile specifice derivate din atribuția instituției de prevenire și combatere a spălării banilor să fie stabilite la nivelul Oficiului, prin ordine ale Președintelui instituției.

Cu ocazia celei de-a 61-a Reuniuni Plenare Moneyval din anul 2021, România a prezentat noul act ce reglementează organizarea și funcționarea FIU Romania, urmând ca Secretariatul Moneyval să analizeze, în cadrul unei proceduri scrise, împreună cu ceilalți membri Moneyval, în termen de 60 de zile, conformitatea acestui cadru legislativ cu Recomandarea FATF 26.

Astfel, în acest moment, autoritățile române așteaptă finalizarea analizei Moneyval, care ar trebui să confirme închiderea celei de a IV-a Runde de evaluare și intrarea în Runda a V-a care urmărește, în mod special, evaluarea eficienței sistemului AML/CFT.

Totodată, potrivit calendarului public al FATF, România este programată (cu titlu preliminar), pentru vizita on-site în cadrul Rundei a V-a, în a doua jumătate a anului 2022, iar în perioada 14-15.10.2021 a participat la Sesiunea de instruire de țară, realizată de experții Consiliului Europei Moneyval, prin intermediul căreia autoritățile române responsabile în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului s-au familiarizat cu procedurile și metodologia de evaluare aferentă Rundei a V-a de evaluare Moneyval.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- Însușirea metodologiei de evaluare Moneyval, specifica rundei a V-a, atât la nivelul Oficiului, cât și la nivelul partenerilor naționali, precum autorități de supraveghere și/sau autoreglementare, autorități de aplicare a legii sau entități raportoare;

- Primirea și prezentarea răspunsului național la chestionarele specifice celei de-a V-a Runde de evaluare Moneyval;
- Anticiparea și eliminarea timpurie a posibilelor disfuncționalități ale sistemului AML/CFT român, care ar putea fi constatate de experții evaluatori în cadrul Rundeii a V-a de evaluare Moneyval.

REZULTATE AȘTEPTATE

Stabilirea, în cadrul celei de-a V-a Runde de evaluare Moneyval, că România are un sistem AML/CFT eficient care asigură conformitatea cu cerințele stabilite prin Recomandările FATF.

2.5. ARMONIZAREA LEGISLAȚIEI NAȚIONALE CU CEA INTERNAȚIONALĂ, DIN PERSPECTIVA LANSĂRII NOULUI PACHET LEGISLATIV AML

La data de 20.06.2021, Comisia Europeană a prezentat pachetul de propuneri legislative AML, menit să consolideze normele UE privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, pachet care de asemenea include înființarea unei noi autorități a UE, care va avea drept misiune combaterea spălării banilor. Acest pachet face parte din angajamentul Comisiei de a proteja cetățenii UE și sistemul financiar al UE împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului.

Măsurile adoptate în pachetul AML consolidează în mod semnificativ dreptul unional, ținând seama de provocările noi și emergente legate de inovarea tehnologică. Printre acestea se numără monedele virtuale, creșterea gradului de integrare a fluxurilor financiare de pe piața unică și caracterul global al organizațiilor teroriste. Aceste propuneri vor contribui la crearea unui cadru mult mai coerent, astfel încât operatorii care fac obiectul normelor privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT), în special cei care desfășoară activități transfrontaliere, să-și poată îndeplini cu o mai mare ușurință sarcinile legate de respectarea normelor CSB/CFT.

Pachetul AML constă în patru propuneri legislative:

- un regulament de instituire a unei noi autorități UE de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Această nouă autoritate de combatere a spălării banilor la nivelul UE (AMLA) va fi autoritatea centrală care va coordona autoritățile naționale pentru a se asigura că sectorul privat aplică în mod corect și consecvent normele UE. De asemenea, AMLA va ajuta unitățile de informații financiare să își amelioreze capacitatea de analiză a fluxurilor ilicite și să transforme informațiile financiare într-o sursă esențială pentru agențiile de aplicare a legii.

Autoritatea va fi înființată în 2023, astfel încât să-și înceapă cea mai mare parte a activităților în 2024, să-și ocupe întreaga schemă de personal în 2026 și să inițieze supravegherea directă a anumitor entități financiare cu grad ridicat de risc în 2026. Supravegherea directă poate începe numai după ce cadrul de reglementare armonizat este finalizat și aplicabil;

- un regulament privind CSB/CFT, care cuprinde norme direct aplicabile, inclusiv privind cerințele de precauție privind clientela și cerințele referitoare la beneficiarii reali, precum și competențele și sarcinile autorităților de supraveghere și ale unităților de informații

financiare (FIU). Registrele naționale de conturi bancare existente vor fi interconectate, oferind FIU un acces mai rapid la informațiile privind conturile bancare și casetele de valori;

➤ A șasea directivă privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, care înlocuiește actuala Directivă (UE) 2015/849 (a patra directivă privind combaterea spălării banilor, modificată prin a cincea directivă privind combaterea spălării banilor) și care cuprinde dispoziții ce vor fi transpuse în legislația națională, cum ar fi normele privind autoritățile naționale de supraveghere și unitățile de informații financiare din statele membre;

➤ revizuirea Regulamentului 2015/847/UE privind transferurile de fonduri, menită să permită urmărirea transferurilor de criptoactive.

Combaterea fluxurilor de bani murdari reprezintă o problemă complexă și nu este o noutate. Lupta împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului este esențială pentru asigurarea stabilității și securității financiare în Europa. Lacunele legislative dintr-un stat membru afectează UE în ansamblul său. Din acest motiv, **normele UE trebuie să fie puse în aplicare**, iar respectarea lor trebuie supravegheată în mod eficient și coerent, pentru a combate criminalitatea și a asigura protecția sistemului financiar european.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

➤ Coordonarea participării României la definitivarea la nivel european a propunerilor legislative ce alcătuiesc noul Pachet AML;

➤ Realizarea colaborării și coordonării între Oficiu și celelalte instituții partenere de specialitate, menite a asigura coerența și unitatea aplicării legislației armonizate **pe întreg teritoriul național, instituția având responsabilitatea coordonării transpunerii în dreptul intern a prevederilor dreptului unional**;

➤ Asigurarea transpunerii ori, după caz, a aplicării directe a normativelor europene în materia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;

➤ Notificarea CE cu privire la transpunerea în ordinea de drept internă a prevederilor dreptului unional;

➤ Elaborarea legislației secundare care să asigure organizarea executării eficiente, la nivel național, a normelor dreptului european.

REZULTATE AȘTEPTATE

Obținerea unui cadru normativ național conform cu legislația comunitară, care să asigure respectarea normelor comunitare.

CAPITOLUL 3 - IMPLICAȚIILE IMPLEMENTĂRII OBIECTIVELOR STRATEGICE ALE OFICIULUI

Implementarea prezentei strategii presupune atingerea tuturor obiectivelor strategice stabilite de Oficiu pentru perioada 2021-2026 și va genera implicații de ordin juridic și financiar, astfel:

➤ adaptarea cadrului legal național la exigențele de atenuare a riscurilor identificate de NRA;

➤ armonizarea legislativă în contextul adoptării la nivel unional a noului Pachet AML;

- crearea cadrului legal de nivel secundar, pentru organizarea executării prevederilor dreptului european în materie;
- dimensionarea bugetului instituției astfel încât să susțină recalibrarea resurselor necesare funcționării Oficiului, în conformitate cu standardele impuse la nivel internațional.

CAPITOLUL 4 - IMPLEMENTAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI OFICIULUI

Prezenta Strategie Operațională se implementează de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în perioada 2021-2026, prin intermediul Planului de Acțiune aferent.

Monitorizarea îndeplinii obiectivelor strategice și atingerea rezultatelor prevăzute în Planul de Acțiune se va face prin intermediul unei informări semestriale/anuale prezentate ministrului finanțelor/Guvernului.